

Retningslinjer:

Grand Solutions

Fase 1

Disse retningslinjer for Grand Solutions-programmets fase 1 er gældende fra 9. januar 2025.

INDHOLD

INDHOLD.....	2
ORDFORKLARING	4
1 GRAND SOLUTIONS-PROGRAMMET	6
1.1 GRAND SOLUTIONS-PROGRAMMET KORT FORTALT	6
1.2 HVEM KAN SØGE?	6
1.3 HVOR MEGET KAN MAN ANSØGE OM?	7
2 INTERESSETILKENDEGIVELSE	8
2.1 HVORDAN ANSØGER MAN?	8
2.2 DET ELEKTRONISKE ANSØGNINGSSYSTEM E-GRANT	9
2.3 HVAD SKAL INTERESSETILKENDEGIVELSE INDEHOLDE?.....	10
• Formkrav.....	11
3 INVESTERINGSGRAD OG BUDGET	12
3.1 MAKSIMALE INVESTERINGSGRADER FOR FORSKELLIGE ORGANISATIONSTYPER	14
3.2 HVILKE OMKOSTNINGER KAN EN INVESTERING FRA IFD DÆKKE?.....	16
• Lønninger.....	17
• Udstyr og materialer	18
• Andre direkte projektrelaterede omkostninger.....	18
• Eksterne ydelser og underleverandører	18
• Overhead	18
• Ikke-fordelte midler.....	18
3.3 MEDFINANSIERING.....	18
4 BEDØMMELSE	19
4.1 HVORDAN ER BEDØMMELSESPROCEDUREN?	19
• Fase 1: Bedømmelse af interessetilkendegivelser	20
• Fase 2: Bedømmelse af ansøgninger	20
4.2 HVEM BEDØMMER INTERESSETILKENDEGIVELSE?	21

4.3 HVILKE KRITERIER INDGÅR I BEDØMMELSEN?	21
4.4 HVORNÅR FÅR MAN SVAR?.....	22
4.5 HVORNÅR MODTAGER MAN DEN ENDELIGE AFGØRELSE?	22
5 ÆNDRINGER FRA FASE 1 TIL FASE 2	23
5.1 HOVEDANSØGERS ANSVAR	24
5.2.1 Pligt til at informere om andre finansieringskilder	24
6 UNDERVEJS I PROJEKTET	24
6.1.1 RRI, Den danske kodeks for integritet i forskning og URIS	25
6.1.2 Datahåndtering	25
6.1.3 Open access	25
7 STATSSTØTTEREGLERNE	26
7.1 ORGANISATIONER DER UDFØRER ØKONOMISKE AKTIVITETER	26
• Investeringer omfattet af GBER	26
• Investeringer omfattet af de minimis-forordningen	27
7.2 ORGANISATIONER DER UDFØRER IKKE-ØKONOMISKE AKTIVITETER	28
• Offentlige institutioner	28
• Danske GTS-institutter	28
• Private institutioner der udfører ikke-økonomiske aktiviteter	28
8 OFFENTLIGGØRELSE AF OPLYSNINGER	29
9 OM DISSE RETNINGSLINJER	29
9.1 RETSGRUNDLAG	29
9.2 YDERLIGERE OPLYSNINGER OG SUPPORT	30
9.3 TEKNISK ANSVARSFRASKRIVELSE	31

ORDFORKLARING

De minimis: EU-forordning, som fritager små statsstøttebeløb, da de ikke anses for at have nogen indvirkning på konkurrencen og samhandelen på det indre marked.

GBER: Den generelle gruppefritagelsesordning om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i EU.

GTS-institutter: Teknologiske serviceinstitutter godkendt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Hovedansøger: En projektdeltager, som er ansvarlig for at indsende ansøgningen om et Grand Solutions-projekt, og som vil fungere som kontaktperson mellem IFD og projektdeltagerne i hele projektperioden.

Hovedprojektdeltager: En projektdeltager i en interessetilkendegivelse for fase 1 af et Grand Solutions-opslag, som er afgørende for projektet ved enten at bidrage med vigtig viden eller at spille en central rolle i at sikre projektets resultater og impact.

IFD: Innovationsfonden.

Ikke-økonomiske aktiviteter: Aktiviteter, der ikke er underlagt EU's statsstøtteregele, og som hverken består i at udbyde varer eller ydelser på et marked eller berører handel mellem medlemsstaterne.

Investeringsaftale: Aftale mellem IFD og deltagerne i et Grand Solutions-projekt, som beskriver vilkårene for IFD's investering og projektdeltagernes modtagelse og anvendelse af investeringen samt projektdeltagernes samarbejde i regi af projektet.

Nøgleperson: En projektdeltager, som er afgørende for projektets succes, herunder den foreslåede projektleder, arbejdsparkeledere og andre nøglepersoner.

Projekt: Det projekt, som beskrives i ansøgningen til Grand Solutions-programmet.

Projektdeltager: En juridisk enhed, som deltager i projektet som projektpartner eller som projektbidrager.

- **Projektpartner:** En juridisk enhed, som er med til at indgå eller på et senere tidspunkt tiltræder investeringsaftalen, og som deltager i styregruppen.
- **Projektbidrager:** En juridisk enhed, som deltager i projektaktiviteterne på lige fod med projektpartnerne, men som ikke deltager i styregruppen.

Projektkonsortium: Den samlede gruppe af projektdeltagere, der er involveret i projektet.

Små og mellemstore virksomheder (SMV): En virksomhed med færre end 250 medarbejdere og

en årlig omsætning på under 50 millioner euro eller en balance på under 43 millioner euro. Desuden er der jævnfør Europa-Kommissionens definition af SMV visse krav til virksomhedens uafhængighed.

Styregruppe: Det overordnede besluttende organ med ansvar for projektets gennemførelse. Gruppen udpeges af projektpartnerne og godkendes af IFD.

Tildelingstidspunktet: Datoen hvor investeringsaftalen er underskrevet af alle parter (inkl. IFD) og modtaget af ansøgningens kontaktperson. Denne dato er afgørende for kategorisering af virksomheder og danske godkendte nationale klyngeorganisationer som SMV eller stor virksomhed.

Økonomiske aktiviteter: Kombinationen af ressourcer såsom kapitalgoder, arbejdskraft, fremstillingsteknikker eller delprodukter til fremstilling af særlige goder eller ydelser.

1 GRAND SOLUTIONS-PROGRAMMET

1.1 GRAND SOLUTIONS-PROGRAMMET KORT FORTALT

Grand Solutions-projekter har typisk en høj risikoprofil og et fokus på ambitiøse resultater med høj værdiskabelse, hvad enten det er i form af ny viden, forbedrede eller nye processer, systemer, produkter eller løsninger på samfundsudfordringer.

Innovationsfonden (IFD) investerer i projekter i hele forsknings- og innovationsværdikæden – fra grundlagsskabende forskning til markedsorienteret udvikling og innovation. Grand Solutions-projekter er således kendetegnet ved en ambitiøs målsætning samt en detaljeret operationel plan, tydelig ledelse og veldefinerede slutresultater.

Et Grand Solutions-projekt skal demonstrere stor impact ved at skabe samfundsmæssig og/eller økonomisk værdi for offentlige og private virksomheder i Danmark og/eller til gavn for den danske stat, dens borgere, erhvervsliv, virksomheder, regioner og kommuner.

Alle Grand Solutions-projekter har dog en varighed på et til fem år, og IFD's investering i projektet må ikke overstige 75,0 pct. af det samlede budget for projektet.¹

Investeringen fra IFD fører ikke nødvendigvis projektet hele vejen til markedsintroduktion. Det er derfor af afgørende betydning, at projektdeltagerne selv er i stand til at formidle eller overføre resultaterne til de relevante aftagere, implementere dem i markedet eller opstille en plan for dette. Desuden er det vigtigt, at projektdeltagerne overvejer muligheden for efterfølgende investeringer eller idriftsættelse efter IFD's investeringsperiode.

IFD opfordrer ansøgere med tværfaglige projekter fra alle relevante videnskabelige områder, herunder fagområder inden for naturvidenskab, sundhedsvidenskab, teknologi- og ingeniørvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora, til at søge.

1.2 HVEM KAN SØGE?

Enhver juridisk enhed (såsom virksomheder, forskningsinstitutioner eller offentlige institutioner) i Danmark eller udlandet, der er direkte involveret i projektaktiviteterne, er berettiget til at søge, deltage i og modtage finansiering fra IFD. Det er dog et krav, at hovedansøgeren er en dansk projektdeltager. Ansøgningen skal desuden angive mindst to projektdeltagere, hvoraf den ene ikke er et offentligt universitet. For Grand Solutions-projekter inden for kvanteteknologi gælder dog, at de to projektdeltagere som minimum skal være to forskellige institutter på samme offentlige universitet.

¹ For Grand Solutions-projekter inden for kvanteteknologi og rumteknologi kan IFD-investeringen udgøre op til 90,0 pct. af det samlede projektbudget.

Hovedansøgeren vil blive bedt om at angive navnet på den person, der skal fungere som kontaktperson mellem IFD og de andre projektdeltagere i ansøgningsforløbet. Den person, som indsender ansøgningen, vil automatisk blive registreret som kontaktperson. Dette kan senere ændres i ansøgningssystemet.

Boks 1. Udelukkelse fra at deltage i ansøgninger

- En 'kriseramts virksomhed' som defineret i artikel 2, stk. 18, af den generelle gruppefritagelsesforordning (GBER)² kan ikke indgå i aftaler om investering under Grand Solutions-programmet.
- En ansøger, der tidligere har modtaget støtte, som Europa-Kommissionen ved en tidligere beslutning har erklæret uforenelig med det indre marked, og som ikke har tilbagebetalt sådan støtte på tidspunktet, hvor ansøgningen indsendes til IFD, kan ikke modtage en investering fra IFD.
- En investering fra IFD må ikke være i strid med nationale eller internationale sanktioner, herunder sanktioner om indefrysning af midler eller forbud mod direkte og indirekte levering af ydelser og produkter. EU har i særlig grad begrænset adgangen til midler og økonomiske ressourcer for visse personer, enheder og organer. En komplet liste over aktører, der er underlagt EU-sanktioner som følge af Ruslands invasion af Ukraine er tilgængelig online.³

Innovationsfonden ønsker at fremme diversitet i alle dets aspekter. Fonden opfordrer derfor alle interesserede parter til gennem projektgruppens sammensætning at fremme diversitet i etnicitet, religion, kønsidentitet, alder, nationalitet, neurodiversitet eller handicap.

1.3 HVOR MEGET KAN MAN ANSØGE OM?

Det ansøgte beløb skal ligge mellem det minimum- og maksimumbeløb for IFD-investeringer, der er anført i opslagsteksten. Dertil kommer, at IFD maksimalt kan dække 75,0 pct. af projektets samlede omkostninger for alle deltagere. For Grand Solutions-projekter inden for kvanteteknologi og rumteknologi gælder dog, at IFD-investeringen kan udgøre op til 90,0 pct. af den samlede projektomkostning.

IFD kræver, at alle projektets deltagere investerer i projektet. Den enkelte deltagers økonomiske forpligtelse skal reflektere projektets værdiskabelse for deltageren og projektkonsortiet.

Den enkelte deltagers maksimale investeringsgrad afhænger af, hvorvidt projektet vedrører 'effektivt samarbejde' (se kapitel 3 og 7),⁴ hvorvidt deltageren er en stor eller lille til mellemstor

² [Kommissionens Forordning \(EU\) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108, artikel 2, stk. 18.](#)

³ [Rådets Forordning \(EU\) nr. 269/2014 af 17. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitæt og uafhængighed.](#)

⁴ [Kommissionens Forordning \(EU\) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108, artikel 25, stk. 6b.](#)

privat virksomhed (SMV),⁵ en offentlig institution, en dansk erhvervs-klynge⁶ eller et dansk GTS-institut, samt hvorvidt deltageren udfører økonomiske eller ikke-økonomiske aktiviteter (se tabel 1-4 i kapitel 3 og 7).

Bemærk, at en investering fra IFD kun kan dække projektrelaterede omkostninger afholdt efter investeringsperiodens start og før dens ophør.

Boks 2. Undtagelser for projekter inden for kvanteteknologi og rumteknologi

Følgende undtagelser fra de generelle retningslinjer gælder for Grand Solutions-projekter inden for kvanteteknologi og rumteknologi. Undtagelserne skal underbygge et øget fokus på grundlagsskabende forskning og kapacitetsopbygning inden for dette opslag sammenlignet med andre Grand Solutions-opslag.

- IFD's maksimale investeringsgrad er 90,0 pct. af projektets samlede omkostninger, hvilket ligger inden for EU's statsstøtteregler, og det enkelte projekts investeringsgrad vil afhænge af sammensætningen af projektpartnere. Hvis samtlige projektpartnere for eksempel er universiteter, vil den maksimale investeringsgrad være 90,0 pct. Virksomheder og forskningsinstitutioner, der deltager i projektet, kan dermed opnå den maksimale grad af statsstøtte (for eksempel 75,0 pct. for SMV'er og 90,0 pct. for universiteter), afhængigt af typen af forskning og aktiviteter i projektet.
- Der skal være mindst to projektdeltagere. De to projektdeltagere skal som minimum være to forskellige institutter på samme offentlige universitet.
- Med henblik på at fremme grundlagsskabende forskning accepterer IFD, at projektets udvikling ligger i den lave ende af TRL-skalaen, for eksempel TRL 2.
- Vurderingskriterier vedrørende impact: Kravene til ansøgninger til dette opslag afviger fra andre Grand Solutions-opslag, hvad angår beskrivelsen af forventet impact. Dette er begrundet i opslagsets øgede fokus på grundlagsskabende forskning og kapacitetsopbygning sammenlignet med andre Grand Solutions-opslag. Ansøgningen skal stadig indeholde en beskrivelse af projektets forventede impact og implementering, men for projekter inden for kvanteteknologi gælder, at denne gerne må ligge længere ude i fremtiden sammenlignet med andre Grand Solutions-projekter.

2 INTERESSETILKENDEGIVELSE

2.1 HVORDAN ANSØGER MAN?

Grand Solutions-programmet har to ansøgningsfaser: I fase 1 indsender samtlige ansøgere en kort interessetilkendegivelse, der skitserer projektet. På baggrund heraf modtager ansøgerne enten en invitation til fase 2 eller et afslag.

I fase 2 indsender de inviterede ansøgere en egentlig ansøgning, som beskriver projektet i detaljer.

⁵ Som defineret af Europa-Kommissionen, se: [Brugervejledning til definitionen af SMV'er](#).

⁶ For en liste over danske erhvervs-klynger, se: <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2020/filer/presentation-udpegede-klynger.pdf>

Når IFD har vurderet samtlige ansøgninger, træffer IFD beslutning om, hvilke projekter der vil blive indbudt til kontraktforhandling om en investeringsaftale med IFD.

Disse retningslinjer vedrører fase 1: interessetilkendegivelse.

En interessetilkendegivelse kan ikke behandles under flere opslag med samme ansøgningsfrist. I tilfælde hvor en ansøger har indsendt den samme interessetilkendegivelse under flere opslag med samme ansøgningsfrist i fase 1, vil ansøger med kort frist blive bedt om at vælge, under hvilket opslag IFD skal vurdere ansøgningens egnethed til fase 2. Vælger ansøger ikke hvilket opslag, ansøgningen skal behandles under, vil IFD-sekretariatet behandle den først indsendte interessetilkendegivelse.

Hvis IFD vurderer, at interessetilkendegivelsen åbenlyst er indsendt under det forkerte opslag, kan IFD kontakte ansøger for at give ansøger mulighed for at flytte interessetilkendegivelsen til et andet opslag med samme ansøgningsfrist.

2.2 DET ELEKTRONISKE ANSØGNINGSSYSTEM E-GRANT

Interessetilkendegivelsen for fase 1 skal oprettes, udfyldes og indsendes via det elektroniske ansøgningssystem www.e-grant.dk inden for den ansøgningsfrist, der er angivet i opslaget. På Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside findes en vejledning til e-grant.⁷

Først skal man registreres som bruger af systemet med enten brugernavn og password eller med MitID. Når man er oprettet som bruger af systemet og er logget ind, opretter man en interessetilkendegivelse ved at vælge "Søgemuligheder" i menuen øverst på velkomstsiden. Derefter finder man det korrekte opslag og trykker "Start din ansøgning". Bemærk venligst, at systemet automatisk registrerer visse data. Når du opretter dig som bruger, vil e-grant registrere dine identitetsoplysninger, din IP-adresse samt tidspunktet og datoen for, hvornår du har indtastet eller redigeret data.

Bemærk, at listen over søgemuligheder er alfabetisk, og at navnene på alle opslag fra IFD starter med "IF". **Det er yderst vigtigt, at du udfylder din interessetilkendegivelse i e-grant under det rigtige opslag.** Du skal derfor vælge præcis det Grand Solutions-opslag, du ønsker at ansøge under. Hvis det opslag, du ønsker at ansøge under, består af flere dele (en generel del og en specifik del), som overlapper, skal du vælge, hvilken del af opslaget du ønsker at ansøge under.⁸

⁷ For yderligere oplysninger, se [guide to e-grant](#).

⁸ Hvis man indsender en interessetilkendegivelse under den specifikke del, som angivet i opslaget, og interessetilkendegivelsen opfylder de formelle krav, men ikke opnår investering fra IFD, vil interessetilkendegivelsen automatisk efterfølgende blive taget i betragtning under den generelle del af opslaget og vil her blive behandlet på samme vilkår som de øvrige interessetilkendegivelser. Hvis man derimod indsender en interessetilkendegivelse under den generelle del af opslaget, og interessetilkendegivelsen opfylder de formelle krav, og IFD finder, at interessetilkendegivelsen også lever op til kriterierne for at kunne blive taget i betragtning i den specifikke del af opslaget, så kan IFD vælge at behandle interessetilkendegivelsen under den specifikke del af opslaget først.

Ansøgningsblanket og bilag skal udfyldes på engelsk med henblik på at muliggøre evaluering af interessetilkendegivelsen.

Efter ansøgningsfristen er det ikke længere muligt at ændre i indholdet af interessetilkendegivelsen ud over berigtigelse af personoplysninger. Det er heller ikke muligt at fremsende yderligere materiale eller anden ny information gennem systemet eller direkte til IFD efter ansøgningsfristen.

2.3 HVAD SKAL INTERESSETILKENDEGIVELSEN INDEHOLDE?

Interessetilkendegivelsen skal indeholde en kort sammenfatning af det projekt, du ansøger IFD om investering til. Den skal bestå af en overordnet beskrivelse, men med en præcis fremstilling af den grundlæggende idé og de forventede projektdeltagere samt et budgetoverblik.

Interessetilkendegivelsen må fylde cirka seks sider i alt, eksklusive bilag.

Den elektroniske ansøgningsblanket for interessetilkendegivelser til Grand Solutions-programmet består af følgende felter, som udfyldes i e-grant:

- Officiel projektitel og akronym
- Kort resumé af projektet (maksimalt 600 tegn)
- Overblik over projektets forventede budget og varighed
- Det samlede investeringsbeløb, der ansøges om fra IFD
- Beskrivelse af baggrunden og idéen bag projektet (maksimalt 1.800 tegn)
- Beskrivelse af kvantitative mål (maksimalt 1.200 tegn)
- Beskrivelse af state of the art og konkurrenter på området (maksimalt 2.400 tegn)
- Beskrivelse af projektets forventede impact (maksimalt 1.200 tegn)
- Beskrivelse af projektets anvendte metoder (maksimalt 1800 tegn)
- Beskrivelse af op til fem hovedprojektdeltageres bidrag til projektet (maksimalt 600 tegn per deltager)
- Beskrivelse af eventuelt øvrige projektdeltagere samt deres bidrag til projektet (maksimalt 500 tegn per deltager).
- Beskrivelse af kompetencer og erfaringer for op til fem nøglepersoner (maksimalt 600 tegn per person)
- Litteraturliste (maksimalt 1200 tegn)
- Budgetoverblik (se vejledningen i ansøgningsblanketten i e-grant for yderligere informationer)

Følgende valgfri bilag kan vedhæftes den elektroniske blanket:

- Bilag A: Figur (maks. 1 A4 side med maks. 1 figur)

Til udarbejdelse af bilaget skal man anvende IFD's skabelon. Skabelonen kan downloades fra IFD's hjemmeside, www.innovationsfonden.dk, eller direkte fra ansøgningsblanketten i e-grant. Figurer må udelukkende anvendes som supplement til projektbeskrivelsen og dermed ikke indeholde væsentlig ny information. Desuden skal figurer præsenteres i et tydeligt format, hvor skriftstørrelsen er tydelig ved 100pct. zoomvisning.

Budgetoverblikket udarbejdes i henhold til retningslinjerne i kapitel 3 og 7. Litteraturlisten skal indeholde referencer til understøttelse af beskrivelsen af baggrunden for projektet og state of the art.

Det er vigtigt, at felterne i den elektroniske ansøgningsblanket udfyldes med det relevante indhold og ikke overskrider det maksimale antal tegn. Det er således ikke tilladt, at fortsætte en beskrivelse af et specifikt felt under et andet felt i ansøgningsblanketten. En fortsat beskrivelse i et ikke-berettiget felt vil ikke indgå i bedømmelsen af ansøgningen.

Som nævnt ovenfor skal interessetilkendegivelsen have en officiel titel (maksimalt 180 tegn inklusive mellemrum), der kort beskriver projektet. Bemærk, at titlen vil blive offentliggjort, og den bør derfor ikke indeholde fortrolige oplysninger. Der skal endvidere angives et passende, kort akronym. Af tekniske årsager må titlen og akronymet ikke indeholde specialtegn såsom @ § [% ' ' ""]].

Ansøgere, der inviteres til at indsende en ansøgning i fase 2, bør bemærke, at der er begrænsninger på, hvad der må ændres fra fase 1 til fase 2. Se kapitel 5 for yderligere oplysninger om, hvilke typer af ændringer der kan foretages.

- **Formkrav**

Bemærk, at det er vigtigt, at formkrav vedrørende udfyldelse af interessetilkendegivelsen overholdes. **IFD vurderer udelukkende interessetilkendegivelser, som overholder alle formkravene.**

Boks 3. Krav til en interesselikendegivelses form og rammer

Såfremt interesselikendegivelsen ikke overholder samtlige formkrav og tidsfrister, vil interesselikendegivelsen blive afvist uden realitetsbehandling. Dette omfatter følgende formkrav og tidsfrister:

- Alle tekster i interesselikendegivelsen og eventuelt bilag skal udarbejdes på engelsk.
- Projektperioden skal være mellem et og fem år.
- Interesselikendegivelsen skal oprettes, udfyldes og indsendes via det elektroniske ansøgningssystem www.e-grant.dk inden for den ansøgningsfrist, der er angivet i opslaget.
- Det samlede beløb, der ansøges om, skal være inden for beløbsgrænserne anført i opslaget, og budgetoverblikket skal udarbejdes i e-grant.
- Interesselikendegivelsen må ikke overstige det maksimale antal tegn, der er angivet i afsnit 2.3.
- Den elektroniske ansøgningsblanket skal udfyldes med den påkrævede information, og eventuelt bilag skal udarbejdes ved hjælp af bilagsskabelonen i e-grant og vedhæftes blanketten. Bilaget skal holde sig inden for de angivne rammer og overholde de krav til form og indhold, der fremgår af retningslinjerne. Bilaget må ikke være passwordbeskyttede eller på anden måde låst, ligesom man skal være opmærksom på, at der er en grænse for bilagets størrelse i form af antal af sider og megabyte.

3 INVESTERINGSGRAD OG BUDGET

Dette kapitel giver et overblik over den maksimale investeringsgrad, som hver projektdeltager kan ansøge om, og hvilke typer af omkostninger investeringen fra IFD kan dække. Se kapitel 7 for yderligere information om statsstøttere reglerne, som påvirker investeringsgraden.

Budgetreglerne afhænger af:

- Hvilken type af organisation, projektdeltageren repræsenterer
- Hvorvidt projektdeltageren udfører økonomiske eller ikke-økonomiske aktiviteter
- Hvorvidt den investering, projektdeltageren ansøger om, er omfattet af GBER eller de minimis-forordningen
- Hvorvidt projektdeltageren udfører industriel forskning eller eksperimentel udvikling

Boks 4. Forskellen mellem industriel forskning og eksperimentel udvikling

I EU's støtte til forskning og udvikling skelnes der mellem industriel forskning og eksperimentel udvikling som specificeret i Kommissionens Forordning (EU) nr. 651/2014 og 2023/1315:

- **Industriel forskning:** Planlagt forskning eller kritiske undersøgelser med henblik på erhvervelse af ny viden og nye færdigheder med det formål at udvikle nye produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser eller med henblik på en væsentlig forbedring af eksisterende produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser, herunder digitale produkter, processer eller tjenesteydelser inden for alle områder, teknologier, industrier eller sektorer (herunder, men ikke begrænset til, digitale industrier og teknologier såsom supercomputing, kvanteteknologi, blockchainteknologi, kunstig intelligens, cybersikkerhed, big data og cloudteknologi). Industriel forskning omfatter frembringelse af komponenter til komplekse systemer og kan omfatte konstruktion af prototyper i et laboratoriemiljø eller i et miljø med simulerede brugerflader til eksisterende systemer samt pilotlinjer, hvor det måtte være nødvendigt for den industrielle forskning og navnlig for validering af generisk teknologi.
- **Eksperimentel udvikling:** Erhvervelse, kombination, udformning og anvendelse af eksisterende videnskabelig, teknologisk, forretningsmæssig og anden relevant viden og færdigheder, der har som mål at udvikle nye eller forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser inden for alle områder, teknologier, industrier eller sektorer (herunder, men ikke begrænset til, digitale industrier og teknologier såsom supercomputing, kvanteteknologi, blockchainteknologi, kunstig intelligens, cybersikkerhed, big data og cloudteknologi eller edge computing). Dette kan for eksempel også omfatte aktiviteter, der er rettet mod konceptformulering, planlægning og frembringelse af dokumentation vedrørende nye produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser. Eksperimentel udvikling kan omfatte fremstilling af prototyper, demonstrationer, pilotprojekter, afprøvning og validering af nye eller forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser i sammenhænge, der er repræsentative for de reelle driftsforhold, med det primære formål teknisk at videreudvikle produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser, som endnu ikke har fået en endelig form. Dette kan omfatte udvikling af en kommercielt anvendelig prototype eller pilot, når en sådan nødvendigvis må være det endelige kommercielle produkt, og såfremt den er for kostbar at fremstille til kun at blive brugt til demonstrations- og valideringsformål. Eksperimentel udvikling omfatter ikke rutinemæssige eller regelmæssige ændringer af eksisterende produkter, produktionslinjer, fremstillingsmetoder, tjenesteydelser og andre igangværende transaktioner, selv om sådanne ændringer kan udgøre forbedringer.

Interesstillkendegivelsen i fase 1 skal udelukkende indeholde et budgetoverblik. Det er imidlertid vigtigt, at budgetoverblikket er opstillet korrekt og opfylder statsstøttereglerne. Hvis projektet går videre til fase 2, skal ansøger nemlig udarbejde et detaljeret budget, som ikke må adskille sig væsentligt fra budgetoverblikket i fase 1. Se kapitel 5 for yderligere oplysninger om hvilke ændringer, der er mulige. Se retningslinjerne for fase 2 af Grand Solutions-programmet på IFD's hjemmeside, www.innovationsfonden.dk, for oplysninger om budgettet i fase 2.

3.1 MAKSIMALE INVESTERINGSGRADER FOR FORSKELLIGE ORGANISATIONSTYPER

Tabel 1-4 nedenfor giver et overblik over de maksimale investeringsgrader for Grand Solutions-programmet som beskrevet i kapitel 7 om statsstøtteregele.

For at udarbejde et budgetoverblik og udregne det investeringsbeløb, der skal ansøges om, er det vigtigt at fordele aktiviteterne og omkostningerne på henholdsvis industriel forskning, der fokuserer på at generere ny viden, og eksperimentel udvikling, der fokuserer på at bruge eksisterende viden (se boks 4). Opdelingen er nødvendig, fordi investeringsgraderne for aktivitetstyperne varierer for virksomheder (jævnfør tabel 2). Bemærk, at de maksimale investeringsgrader angivet i tabel 1-4 ikke må overskrides.

Tabel 1. IFD's maksimale investeringsgrader for offentlige institutioner; se afsnit 7.1 og 7.2

Organisationstype	Industriel forskning, pct.	Eksperimentel udvikling, pct.	Overhead, pct.
Offentlige, danske forskningsinstitutioner (herunder universiteter, professionshøjskoler og sektorforskningsinstitutter)	90	90	44
Offentlige, udenlandske universiteter (inklusive universiteter i Grønland og på Færøerne)			20
Offentlige danske sygehuse, nationalmuseer og statsanerkendte museer (jævnfør museumsloven)			3,1
Alle andre offentlige danske eller udenlandske enheder, for eksempel kommuner, regioner og statslige styrelser			0
Offentlige institutioner, som udfører økonomiske aktiviteter i projektet	Samme takster som virksomheder	Samme takster som virksomheder	Samme takster som virksomheder

Tabel 2. IFD's maksimale investeringsgrader for virksomheder og danske godkendte nationale klyngeorganisationer; se afsnit 7.1

Organisationstype	Flat rate (de minimis)	Industriel forskning , pct.	Eksperimentel udvikling, pct.	Overhead, pct.
SMV'er	Nej	75	50	0
	Ja	60	35	
Store virksomheder	Nej	65	40	
	Ja	50	25	
Danske godkendte nationale klyngeorganisationer ⁹ med mindre end 250 årsværk og enten en omsætning på mindre end 50 millioner euro eller en balance på mindre end 43 millioner euro	Nej	75	50	20
	Ja	60	35	0
Danske godkendte nationale klyngeorganisationer med mere end 250 årsværk og enten en omsætning på mere end 50 millioner euro eller en balance på mere end 43 millioner euro	Nej	65	40	20
	Ja	50	25	0

Tabel 3. IFD's maksimale investeringsgrader for GTS-institutter; se afsnit 7.2

Organisationstype		Industriel forskning , pct.	Eksperimentel udvikling, pct.	Overhead, pct.
Danske GTS-institutter	Ikke-økonomiske aktiviteter	60	60	0 (løn ganget med GTS-omkostningsfaktor)
	Økonomiske aktiviteter	Samme takster som virksomheder	Samme takster som virksomheder	Samme takster som virksomheder

⁹ For en liste over danske godkendte nationale klyngeorganisationer, se: <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2020/filer/presentation-udpegede-klynger.pdf>

Tabel 4. IFD's maksimale investeringsgrader for private forskningsinstitutioner; se afsnit 7.2

Organisationstype		Industriel forskning, pct.	Eksperimentel udvikling, pct.	Overhead, pct.
Private institutioner, der udfører ikke-økonomiske aktiviteter i projektet samt opfylder kravene til en forsknings- og videnformidlingsinstitution ¹⁰ (der gælder særlige betingelser; kontakt IFD før brug)	Dansk	90	90	0
	Udenlandsk	Samme takster som virksomheder	Samme takster som virksomheder	Samme takster som virksomheder

3.2 HVILKE OMKOSTNINGER KAN EN INVESTERING FRA IFD DÆKKE?

Budgettet skal omfatte alle direkte projektkomkostninger, det vil sige omkostninger, som direkte kan henføres til projektet, uanset om omkostningerne ønskes dækket af IFD eller vil blive dækket af projektdeltagerne selv eller fra anden side (se afsnit 3.3 om medfinansiering). Budgettet må ikke indeholde moms eller andre typer af omsætningsafgifter, medmindre det specifikt og skriftligt er eksplicit aftalt med IFD.

Budgettet må ikke indeholde indirekte omkostninger. Indirekte omkostninger kan dog dækkes af et overhead, såfremt dette er tilladt for den givne organisationstype. Se tabel 1-4 ovenfor.

Boks 5. Indirekte omkostninger

Indirekte omkostninger er omkostninger, der ikke direkte kan henføres til en aktivitet i projektet, for eksempel ejendomsudgifter (leje, varme, vand, elektricitet, rengøring, vedligeholdelse med mere), kontorudgifter (telefon, porto, kontorartikler med mere), indirekte lønudgifter (kantinetilskud, efteruddannelse), IT-udgifter, udgifter i forbindelse med ledelse, administration med mere, forsikringer, beregnede omkostninger for lovpligtige forsikringer, forrentning af driftskapital, forrentning af anlægskapital, afskrivning på anlægsaktiver med mere.

De direkte omkostninger opgøres efter reglerne angivet i retningslinjernes afsnit 3.1, 7.1 og 7.2 for de forskellige organisationstyper. De samlede projektkomkostninger fordeles på projektdeltagerne ud fra det princip, at den enhed, der skal afholde en given omkostning, medtager den i sit eget budget.¹¹ For lønomkostninger betyder det, at det er den institution/virksomhed, der skal udbetale lønnen i projektperioden, der skal medtage disse omkostninger i sit eget budget.

¹⁰ For mere information om forsknings- og videnformidlingsinstitutioner, se:

<https://lbst.dk/Media/638543057776003246/Vejledning%20om%20definitionen%20af%20en%20forsknings-%20og%20videnformidlingsinstitution%202024.docx.pdf>. Obs. Vejledningen er ændret i 2024, således, at institutioner, der slet ikke har egne forskningsaktiviteter, ikke længere er omfattet af definitionen af en "forsknings- og videnformidlingsinstitution".

¹¹ Når en projektdeltager er ansat af mere end en institution/virksomhed, vil sådanne enheder være ansvarlige for at beslutte, hvorledes projekttimerne skal fordeles mellem dem. Hver enhed skal derfor inkludere lønningerne for den pågældende enheds del af projekttimerne i sit eget budget.

For hver projektdeltager fordeles de direkte omkostninger inden for følgende kategorier i budgettet i ansøgningen i fase 2:

- Lønninger
- Udstyr og materialer
- Andre projektomkostninger (begivenheder, open access-udgivelser, rejser, overnatning)
- Eksterne tjenesteydelser (konsulentbistand og andre tjenesteydelser)
- Overhead

Interessetilkendegivelsen i fase 1 skal udelukkende angive det samlede budget og den ønskede IFD-investering for hver hovedprojektdeltager. Det er imidlertid vigtigt, at budgetoverblikket er relativt præcist anslået, idet det kun er muligt at foretage begrænsede ændringer i det ansøgte beløb fra fase 1 til fase 2 (jævnfør kapitel 5).

• **Lønninger**

Direkte lønomkostninger er løn til alle medarbejdere, der arbejder på projektet, herunder til projektledelse¹² og -administration af det pågældende projekt. I direkte lønomkostninger medtages faktiske lønudgifter, der beregnes på baggrund af den årlige bruttoløn, inklusive pension, forsikring og feriepenge. **Til beregning af bruttotimelønnen anvendes et årstimetal på 1.642 timer for en fuldtidsansat.** Den beregnede bruttotimeløn for den enkelte medarbejder kan maksimalt udgøre 1.000 kroner. Der må ikke medtages lønomkostninger, hvortil der modtages andre former for offentligt tilskud, det vil sige løntilskud. Arbejdstid for frivillig arbejdskraft eller eventuelle omkostninger til frivillig arbejdskraft må ikke indgå i budgettet. Beregningen kan ikke inkludere dækning af udgifter i forbindelse med merarbejde, sygdom, orlov eller lignende.

Bemærk, at ph.d.-studerende kan indgå i projektet som arbejdskraft, men budgetlægges og regnskabsføres alene med den tid, de anvender på projektet. IFD dækker ikke omkostninger til ph.d.-uddannelse i Grand Solutions programmet.

Virksomheder, der ansøger om en investering, der er omfattet af de minimis-forordningen, kan ved budgetlægningen vælge at anvende en flat rate-timesats på 750 kroner i stedet for en timesats baseret på de faktiske lønomkostninger.

Hvis en projektdeltager ikke ønsker at ansøge om en investering fra IFD, men i stedet med- eller selvfinansierer alle sine lønudgifter og øvrige omkostninger i projektet, kan deltageren benytte en flat rate-timesats på maksimalt 600 kroner per medgået medarbejdertime samt konkrete øvrige

¹² Projektledelse er en direkte udgift og vil følge investeringsraten for den projektdeltager, som har udgiften. Projektledelse består af: Dag-til-dag ansvar for projektet; koordination af projektaktiviteter; repræsentation på vegne af projektet; dialog med styregruppe, projektdeltagere og IFD; sikre optimal brug af ressourcer; arrangere og forberede nødvendige møder; rapportering og information til styregruppe, projektdeltagere og IFD; sikre, at der tages referater fra møder; bistå den projektdeltager, der er ansvarlig for at sikre, at IFD-investeringerne udbetales til de øvrige projektdeltager; etcetera.

omkostninger som anført af Uddannelses- og Forskningsministeriet.¹³

GTS-institutter, som udfører ikke-økonomiske aktiviteter, kan gange lønomkostningerne med omkostningsfaktoren for det pågældende institut, som dokumenteret og godkendt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Den benyttede omkostningsfaktor er gældende for hele projektperioden.

- **Udstyr og materialer**

Udstyr og materialer omfatter alle omkostninger til udstyr, der er nødvendigt for at udføre de planlagte aktiviteter, samt andre direkte projektrelaterede omkostninger såsom køb af materialer. Hvis udstyr kun anvendes i projektet i en del af dets livscyklus, eller hvis udstyret kun anvendes delvist i projektet, kan kun afskrivningsomkostningerne i projektets varighed medtages i budgettet. Afskrivningsomkostninger beregnes ud fra alment anerkendt regnskabspraksis.

- **Andre direkte projektrelaterede omkostninger**

Andre direkte projektrelaterede omkostninger skal opgøres til den faktiske, forventede omkostning og kan omfatte omkostninger til for eksempel arrangementer, transport, mødeomkostninger, overnatning, forplejning, kommunikations- samt revisionsomkostninger. Bemærk, at omkostninger forbundet med at udtage egne patenter ikke kan medtages.

- **Eksterne ydelser og underleverandører**

I nogle projekter er det nødvendigt, at der indkøbes større ydelser af eksterne leverandører, for eksempel konsulentbistand, kontraktforskning og andre ydelser. Hvis udgiften til en underleverandør af eksterne ydelser overstiger 500.000 kroner, angives underleverandørens navn og beløbet for ydelsen i kommentarfeltet i budgetoverblikket. En underleverandør er som hovedregel ikke deltager i projektet.

- **Overhead**

IFD beregner overhead som en fast procentdel af de samlede direkte omkostninger (undtagen eksterne tjenesteydelser). Overhead kan kun inkluderes for visse deltagere (se tabel 1-4).

- **Ikke-fordelte midler**

I budgetoverblikket er det muligt at estimere ikke-fordelte midler for deltagere, som ikke er hovedprojektdeltagere, men som vil blive inviteret til at deltage i projektkonsortiet, såfremt projektet inviteres til fase 2 af opslaget. Der er i fase 1 ingen begrænsning på mængden af ikke-fordelte midler for projektdeltagere, som ikke er hovedprojektdeltagere, men ansøger skal være opmærksom på, at der er begrænsede muligheder for at ændre i projektet fra fase 1 til fase 2. Se kapitel 5 for yderligere oplysninger.

¹³ For yderligere oplysninger, se [Det danske klyngeprogram 2025-2028 – tilskud til videnbaserede aktiviteter](#). Side 8.

For at sikre fleksibilitet i projektforsløbet, især i forbindelse med større og længerevarende aktiviteter, kan man lade maksimalt 10pct. af budgettet for IFD's investering være ufordelt mellem de enkelte deltagere i budgettet i fase 2 af Grand Solutions-opslaget.

3.3 MEDFINANSIERING

I budgettet kan indgå finansiering fra en tredjepart til aktiviteter, der er medtaget i ansøgningen.

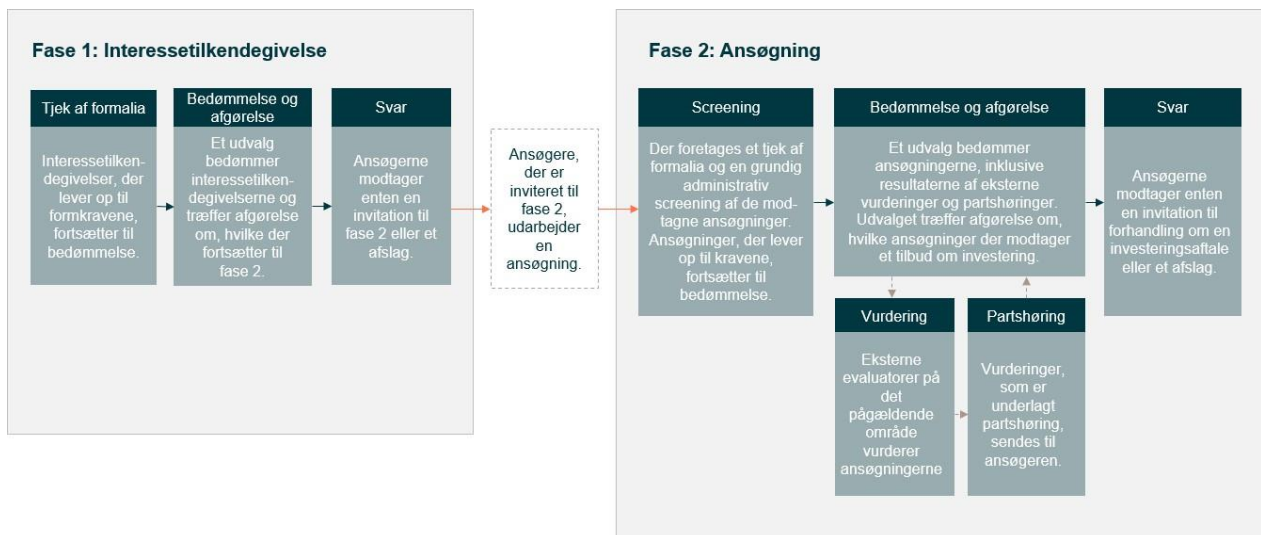
For at sikre overholdelsen af EU's statsstøtteregler finansierer IFD ikke aktiviteter, hvortil der er modtaget støtte fra andre offentlige tilskudsordninger i EU eller medlemslandene, inklusive Danmark, medmindre IFD skriftligt har godkendt det.

4 BEDØMMELSE

4.1 HVORDAN ER BEDØMMELSESPROCEDUREN?

I fase 1 og fase 2 bedømmes modtagne interessetilkendegivelser/ansøgninger af et udvalg med kompetence inden for det område, opslaget dækker over. For at være kvalificeret til en faglig bedømmelse skal projektet opfylde de formkrav, som fremgår af disse retningslinjer (se boks 3).

Figur 1. Bedømmelsesprocedure

Tidsfrister for fase 1 og fase 2 i 2024:

- Frist for indsendelse af interessetilkendegivelser i fase 1: 19. marts 2025
- Ansøgere i fase 1 kan forvente at modtage svar senest: 23. maj 2025
- Frist for indsendelse af ansøgninger i fase 2: 19. august 2025
- Ansøgere i fase 2 kan forvente at modtage svar senest: ultimo november 2025

Pga. den to-fasede ansøgningsproces, herunder den indledende interessetilkendegivelse, og et ønske om at give tilstrækkelige ansøgningsfrister, vil der typisk gå 8-9 måneder fra fristen for indsendelse af interessetilkendegivelser i fase 1, til ansøgeren modtager den endelige afgørelse i fase 2. Ansøgere der ikke inviteres til at deltage med en ansøgning i fase 2, vil modtage afslag ca. 2-3 måneder efter fristen for indsendelse af interessetilkendegivelse.”

- **Fase 1: Bedømmelse af interessetilkendegivelser**

Først screenes alle modtagne interessetilkendegivelser af IFDs sekretariat.

Interessetilkendegivelser, der ikke lever op til formkravene (se Boks 3), afvises uden realitetsbehandling.

Derefter bedømmes interessetilkendegivelserne af et fast Grand Solutionsudvalg på baggrund af de kriterier, der er anført i afsnit 4.3, og udvalget træffer afgørelse om, hvilke projekter der går videre til fase 2. Hvor det vurderes hensigtsmæssigt, kan yderligere evalueringer foretaget af eksterne anerkendte forskere udarbejdes for at supplere udvalgets bedømmelser. Evalueringer foretaget af eksterne forskere skal alene understøtte Grand Solutionsudvalgets vurdering. Eksterne evalueringer vil være underlagt partshøring.

Ansøgerne modtager enten en invitation til fase 2 eller et afslag fra IFD.

De ansøgere, der er inviteret til fase 2, udarbejder herefter en detaljeret ansøgning, som indsendes før næste frist.

- **Fase 2: Bedømmelse af ansøgninger**

Først screenes alle modtagne ansøgninger. Ansøgninger, der ikke overholder formkravene og tidsfristerne, afvises uden realitetsbehandling. Dernæst foretager IFD's sekretariat en grundig administrativ vurdering af, hvorvidt ansøgningerne overholder statsstøttere reglerne og de i afsnit 5 angivne tilladte ændringer fra fase 1 til fase 2.

Derefter bedømmes ansøgningerne af et fast Grand Solutionsudvalg. Hvor det vurderes hensigtsmæssigt, kan yderligere evalueringer foretaget af eksterne anerkendte forskere udarbejdes for at supplere udvalgets bedømmelser. For yderligere oplysninger om bedømmelseskriterierne i fase 2, se retningslinjerne for fase 2 af Grand Solutions- programmet på IFD's hjemmeside, www.innovationsfonden.dk. Vurderinger, som er underlagt partshøring, sendes

til ansøgeren. Når udvalget har modtaget og behandlet eventuelle partshørings svar fra ansøgeren, træffer udvalget afgørelse om, hvilke ansøgninger der vil modtage et tilbud om investering fra IFD. Udvalgets endelige afgørelse er baseret på al relevant information, det vil sige udvalgets bedømmelse af ansøgningen, eksterne vurderinger, kommentarer fra partshøringsproceduren og resultaterne af den administrative vurdering foretaget af IFD.

Ansøgerne modtager enten en invitation til forhandling om en investeringsaftale eller et afslag fra IFD.

4.2 HVEM BEDØMMER INTERESSETILKENDEGIVELSEN?

I fase 1 og fase 2 bedømmes modtagne interesselilkendegivelser og ansøgninger af et fast Grand Solutionsudvalg med kompetence inden for opslagets faglige område. Udvalget består både af anerkendte forskere¹⁴ fra internationale, udenlandske forskningsinstitutioner og danske eksperter med indgående viden om, hvordan man skaber impact på det relevante område, for eksempel specialister fra den private sektor. Navnene på samtlige medlemmer af udvalgene er offentliggjort på IFD's hjemmeside, www.innovationsfonden.dk.

Udvalgene skal følge bestemte bedømmelsesprocedurer og overholde regler om uvildighed og habilitet.

4.3 HVILKE KRITERIER INDGÅR I BEDØMMELSEN?

Interesselilkendegivelsen skal opfylde formkravene (se boks 3) og være tilpasset de overordnede rammer og vilkår for Grand Solutions-programmet for at kvalificere sig til bedømmelse.

Alle interesselilkendegivelser vedrørende Grand Solutions-programmet vurderes ud fra følgende tre overordnede kriterier:

- **Idéens kvalitet**
- **Impact**
- **Kvalitet i eksekvering**

De tre kriterier og deres underkriterier er beskrevet nedenfor, og interesselilkendegivelsen kan opfylde dem i større eller mindre grad afhængig af projektet. Alle underkriterier er ikke nødvendigvis lige relevante for en given interesselilkendegivelse. Grundet konkurrenceelementet er det ikke givet, at projektet modtager en invitation til fase 2, fordi interesselilkendegivelsen opfylder kriterierne.

I fase 1 bedømmes **idéens kvalitet** på baggrund af, i hvilken grad interesselilkendegivelsen

¹⁴ For yderligere oplysninger om anerkendte forskere, se: [LBK nr. 1660 af 12/08/2021, Bekendtgørelse af lov om Danmarks Innovationsfond](#)

tydeligt formår at adressere følgende underkriterier:

- Målet er ambitiøst og baseret på en velbeskrevet og original idé
- En række specifikke, relevante udfordringer og målsætninger er identificeret
- Den planlagte forskning og/eller innovation er velpositioneret i forhold til state of the art og konkurrencesituationen.

I fase 1 bedømmes **impact** på baggrund af, i hvilken grad interessetilkendegivelsen tydeligt formår at adressere følgende underkriterier:

- Projektets forventede impact for projektdeltagerne såvel som det danske samfund er sandsynlig og velbegrundet
- Projektet bidrager til at løse en større samfundsudfordring, og den forventede impact af dets løsning er beskrevet kvantitativt.

I fase 1 bedømmes **kvalitet i eksekvering** på baggrund af projektdeltagerne, metoder og budgetoverblikket:

- Sammensætningen af projektpartnere fremstår troværdigt og med tilstrækkelige kompetencer og diversitet til at kunne udføre idéen, arbejde på niveau med state of the art samt skabe den forventede impact.
- Budgetoverblikket er realistisk og omkostningseffektivt.
- Forventede anvendte videnskabelige metoder er relevante for at opnå projektets mål.

Det elektroniske ansøgningssystem indeholder supplerende vejledning til udfyldelse af interessetilkendegivelsen.

4.4 HVORNÅR FÅR MAN SVAR?

Efter fase 1 af et Grand Solutions-opslag vil ansøgeren modtage en besked via e-grant vedrørende IFD's afgørelse om enten en invitation til at gå videre til fase 2 eller et afslag på interessetilkendegivelsen. Der henvises til det enkelte opslag for yderligere information om konkrete datoer.

4.5 HVORNÅR MODTAGER MAN DEN ENDELIGE AFGØRELSE?

IFD bestræber sig på at holde sagsbehandlings- og bedømmelsestiden så kort som mulig. Se venligst afsnit 4.1 for yderligere oplysninger om den forventede sagsbehandlingstid for fase 1 og det tidspunkt, hvor ansøgerne kan forvente at modtage besked om IFD's afgørelse via e-grant.

5 ÆNDRINGER FRA FASE 1 TIL FASE 2

Ansøgere, der inviteres til fase 2, skal udarbejde en detaljeret ansøgning. Se retningslinjerne for fase 2 af Grand Solutions-programmet på IFD's hjemmeside, www.innovationsfonden.dk, for yderligere oplysninger om ansøgningen.

Det projekt, som beskrives i ansøgningen i fase 2, skal være det samme som det projekt, der er skitseret i interessetilkendegivelsen i fase 1. Følgende ændringer er tilladte:

Opslag

- Ansøgningen i fase 2 skal indsendes under samme opslag som interessetilkendegivelsen i fase 1.

Titel

- Den officielle projekttitel bør ikke ændres, omend mindre justeringer er tilladte
- Akronymet må ikke ændres.

Projektperiode

- Projektperioden må øges eller reduceres med maksimalt 20 pct., dog skal projektperioden være mellem et og fem år.

Budget

- Det samlede budget må øges eller reduceres med maksimalt 20 pct.
- Den samlede investering fra IFD må øges eller reduceres med maksimalt 20 pct.
- Det samlede investeringsbeløb for alle hovedprojektdeltagere må øges eller reduceres med maksimalt 20 pct., mens indbyrdes budgetændringer mellem hovedprojektdeltagerne kan gennemføres uden begrænsninger
- Investeringsbeløbet for andre projektdeltagere kan frit ændres.

Projektbeskrivelse

- Baggrunden og idéen bag projektet må ikke ændres, men konkretiseringer er tilladte
- De kvantitative målsætninger kan ændres, dog skal justeringer i de kvantitative målsætninger, der overstiger 25 pct., samt ændringer i de kvalitative målsætninger begrundes skriftligt
- Beskrivelsen af state of the art og konkurrencesituationen skal opdateres, så den reflekterer den aktuelle situation
- Projektets forventede impact kan ændres, dog skal større justeringer begrundes skriftligt.
- Den overordnede beskrivelse af projektets forventede anvendte metoder uddybes og evt.

suppleres med yderligere metoder. Ændringer i de angivne metoder i interessetilkendegivelsen skal begrundes skriftligt.

Partnere og nøglepersoner

- Der må ikke ændres i hovedprojektdeltagerne, dog er det tilladt at angive flere P-numre under samme CVR-nummer
- Der må ændres i de øvrige projektdeltagere, som er nævnt i interessetilkendegivelsen, men ændringerne skal begrundes skriftligt
- Eventuelle nye projektdeltagere skal beskrives i ansøgningen.
- De op til fem nøglepersoner bør ikke ændres, men uforudsete ændringer er tilladte, såfremt den nye nøgleperson har samme kompetencer som den oprindelige nøgleperson, og ændringen begrundes skriftligt.

5.1 HOVEDANSØGERS ANSVAR

Hovedansøgeren indsender interessetilkendegivelsen på vegne af alle projektdeltagerne. Det er dermed hovedansøgerens ansvar at sikre, at oplysningerne i den elektroniske ansøgningsblanket er korrekte, at indholdet i bilagene er korrekt, og at interessetilkendegivelsen er indsendt inden udløbet af opslagets ansøgningsfrist. Det er ligeledes hovedansøgerens ansvar at sikre, at behørigt bemyndigede personer repræsenterer de andre projektdeltagere i interessetilkendegivelsen.

Derudover er hovedansøgeren ansvarlig for kontakten med IFD under hele ansøgningsprocessen.

5.2.1 Pligt til at informere om andre finansieringskilder

Hovedansøgeren er forpligtet til straks at orientere IFD, såfremt der sker væsentlige ændringer i de indsendte oplysninger, herunder hvis der er modtaget finansiering til aktiviteterne eller dele af dem fra anden side. Hvis IFD vurderer, at aktiviteter i projektet har modtaget eller vil modtage finansiering fra en offentlig støtteordning (lokale, regionale eller nationale myndigheder, offentlige fonde, internationalt offentligt finansieret organ eller lignende), vil projektet i sin helhed ikke være egnet til investering fra IFD.

Hvis der er blevet eller vil blive ansøgt om finansiering for aktiviteten fra anden side, forbeholder IFD sig ret til at indhente oplysninger om, hvorvidt et sådant beløb er blevet bevilget.

6 UNDERVEJS I PROJEKTET

Hvis et projekt fortsætter til fase 2 af et Grand Solutions-opslag og modtager et tilbud om investering fra IFD, går forhandlingerne om en investeringsaftale i gang, og projektet vil blive bedt

om at opfylde følgende regler og principper.

6.1.1 RRI, Den danske kodeks for integritet i forskning og URIS

IFD lægger vægt på Responsible Research and Innovation (RRI), der sigter på at skabe bedre sammenhæng mellem forskning og innovationsprocesser og -resultater og samfundets værdier og behov. IFD fremmer RRI både i fondens overordnede strategier og via fondens projekter, og IFD følger Europa-Kommissionens definition og implementering af RRI.¹⁵

IFD bakker ligeledes op om de principper, der er redegjort for i Den danske kodeks for integritet i forskning, og forventer, at de projekter, IFD investerer i, følger anvisningerne i RRI og adfærdskodeksen.¹⁶

Derudover følger IFD retningslinjerne for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS).¹⁷

6.1.2 Datahåndtering

Såfremt projektet modtager finansiering fra IFD, er projektdeltagerne forpligtet til at udarbejde en datahåndteringsplan som en del af projektplanen for projektet. En datahåndteringsplan indeholder en overordnet plan for håndtering af data frembragt blandt projektdeltagerne inden for projektet. Endvidere beskriver den relevante forhold i henhold til databeskyttelsesforordningen (GDPR).

IFD ser gerne, at håndtering af projektgenererede data sker i henhold til FAIR-principperne (*Findable, Accessible, Interoperable og Reusable*) som beskrevet i EU's "Guidelines on FAIR Data Management in Horizon 2020".¹⁸

6.1.3 Open access

IFD har tilsluttet sig bestemmelserne i "Open Access-politik for offentlige forskningsråd og fonde".¹⁹ Det betyder, at publicerede videnskabelige artikler, som er resultatet af hel eller delvis finansiering fra IFD, skal gøres frit tilgængelige for alle via open access, hvis tidsskriftet tillader det. Se den fulde ordlyd af politikken under "Policy for Research Grants"²⁰ på IFD's hjemmeside.

¹⁵ For yderligere oplysninger om Responsible Research and Innovation og IFD's krav, se: <https://innovationsfonden.dk/da/om-innovationsfonden>

¹⁶ For yderligere oplysninger om Den danske kodeks for integritet i forskning, se: <https://ufm.dk/publikationer/2015/den-danske-kodeks-for-integritet-i-forskning>

¹⁷ For yderligere oplysninger om URIS, se: <https://ufm.dk/publikationer/2022/filer/uris-retningslinjer.pdf>

¹⁸ For yderligere oplysninger om FAIR-principperne, se EU-retningslinjerne, version 3.0, fra 26. juli 2016: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf

¹⁹ For yderligere oplysninger, se: [Open Access-politik for offentlige forskningsfonde](#)

²⁰ For den fulde ordlyd, se: [Policy for Research Grants](#).

7 STATSSTØTTEREGLERNE

7.1 ORGANISATIONER DER UDFØRER ØKONOMISKE AKTIVITETER

Investeringer til private virksomheder, erhvervs- og interesseorganisationer samt andre typer af organisationer, som udfører økonomiske aktiviteter, tildeles i henhold til EU's regler om statsstøtte (GBER) og vil blive kategoriseret som gruppefritaget støtte²¹ eller som de minimis-støtte omfattet af de minimis-forordningen.²² Projektdeltagere, som deltager i økonomiske aktiviteter, skal på baggrund af de kriterier, der er angivet nedenfor, beslutte, hvorvidt budgettet skal opfylde reglerne i GBER eller de minimis-forordningen.

Derudover afhænger investeringsgraden af, hvorvidt aktiviteterne opfylder kravene til industriel forskning eller eksperimentel udvikling. Denne skelnen er nødvendig, fordi investeringsgraden afhænger af, om aktiviteten fokuserer på at generere ny viden (industriel forskning) eller at bruge eksisterende viden (eksperimentel udvikling) (se boks 4).

Følgende ansøgere skal overholde enten GBER eller budgetreglerne i de minimis-forordningen:

- **Store private virksomheder og SMV'er** og alle andre enheder, der ikke hører under de øvrige organisationstyper, der er nævnt i tabel 2-4 (virksomhedernes status som SMV eller stor virksomhed i et projekt afgøres af deres status på tildelingstidspunktet, se definition på s. 5).
- **Danske godkendte nationale klyngeorganisationer**²³ er underlagt de samme regler for statsstøtte som virksomheder. Dog gælder det, at godkendte nationale klyngeorganisationer er berettiget til et overhead på 20 pct..
- **Offentlige institutioner eller GTS-institutter, som udfører økonomiske aktiviteter** i projektet, for eksempel i form af konsulentbistand, er underlagt de samme budgetregler som private virksomheder.
- **Investeringer omfattet af GBER**

Det er en forudsætning for at modtage de maksimale investeringsgrader i henhold til GBER anført i tabel 2-4 i kapitel 3, at projektet enten vedrører et 'effektivt samarbejde'²⁴ eller bredt formidler projektets resultater.²⁵

²¹ [Kommissionens Forordning \(EU\) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108. Artikel 8](#)

²² [Kommissionens Forordning \(EU\) 2023/2831 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte](#)

²³ For yderligere oplysninger, se: [Innovationskraft: Retningslinjer for videnbaserede klyngeaktiviteter 2021-2024](#)

²⁴ [Kommissionens Forordning \(EU\) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det](#)

²⁵ [Kommissionens Forordning \(EU\) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108](#)

Et Grand Solutions-projekt anses for at omfatte et effektivt samarbejde, hvis projektkonsortiet inkluderer en virksomhed og en eller flere forsknings- og videnformidlende organisationer, hvor sidstnævnte afholder mindst 10 pct. af de støtteberettigede omkostninger og har ret til at offentliggøre egne forskningsresultater.

Projektets resultater anses for at være blevet formidlet bredt, hvis de formidles gennem konferencer, publikationer, open access-samlinger, gratis software eller open source-software.

Hvis ingen af ovennævnte betingelser er opfyldt, vil IFD's maksimale investeringsgrad for projektdeltageren være 15 pct. lavere end investeringsgraderne anført i tabel 2-4.

- **Investeringer omfattet af de minimis-forordningen**

Investeringer under Grand Solutions-programmet på mindre end 300.000 euro kan tildeles i henhold til betingelserne for de minimis-støtte, der er anført i de minimis-forordningen.²⁶ Den samlede de minimis-støtte, der er tildelt en virksomhed, det vil sige inklusive de minimis-støtte fra andre offentlige enheder end IFD, må ikke overstige 300.000 euro over en periode på tre år frem til de minimis-investeringen. Beregningen af den samlede de minimis-støtte skal inkludere den fulde investering fra IFD på det tidspunkt, hvor IFD har meddelt invitation til forhandlinger om investeringen.

For virksomheder inden for sektorerne fiskeri og akvakultur²⁷ eller primærproduktion af landbrugsprodukter²⁸ gælder, at den samlede de minimis-støtte ikke må overstige henholdsvis 30.000 euro og 20.000 euro i de to forudgående regnskabsår og det indeværende regnskabsår, som anført i de minimis-forordningen for de pågældende sektorer.

Virksomheder inden for vejgodstransport (for fremmed regning) kan ikke anvende en flat rate-timesats, men skal ved budgetlægning anvende de faktiske lønomkostninger i henhold til GBER.

²⁶ KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2023/2831 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte.

²⁷ For yderligere oplysninger om fiskeri- og akvakultursektoren, se: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0717-20231025>

²⁸ For yderligere oplysninger om landbrugssektoren, se: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A02013R1408-20231025>

7.2 ORGANISATIONER DER UDFØRER IKKE-ØKONOMISKE AKTIVITETER

• Offentlige institutioner

Offentlige institutioner, der udfører ikke-økonomiske aktiviteter, er offentlige institutioner, hvis primære formål er at udføre uafhængig grundforskning, industriel forskning eller eksperimentel udvikling eller at formidle resultaterne af disse aktiviteter bredt gennem undervisning, udgivelse eller videndeling.²⁹²⁸ Derudover betragtes uafhængig forskning og udvikling foretaget af private institutioner med henblik på at opnå viden eller bedre forståelse, herunder forsknings- og udviklingssamarbejder og formidling af forskningsresultater, nogle gange som ikke-økonomiske aktiviteter. Dette skal dog godkendes af IFD forud for investering.

Der er fire kategorier af offentlige institutioner:

- Danske institutioner (heriblandt universiteter, professionshøjskoler og sektorforskningsinstitutter), der er omfattet af reglerne om tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed i Finansministeriets budgetvejledning.³⁰
- Udenlandske universiteter (inklusive universiteter i Grønland og på Færøerne).
- Offentlige danske sygehuse, nationalmuseer og statsanerkendte museer (jævnfør museumsloven).
- Alle øvrige offentlige danske og udenlandske enheder, for eksempel kommuner, regioner og statslige styrelser.

Udfører en offentlig institution økonomiske aktiviteter i projektet, for eksempel i form af konsulentbistand, vil budgetreglerne for private virksomheder være gældende (se afsnit 7.1.1 og tabel 2).

• Danske GTS-institutter

IFD's maksimale investeringsgrade for GTS-institutter afhænger af, hvorvidt projektaktiviteten falder ind under ikke-økonomiske eller økonomiske aktiviteter. Drejer det sig om ikke-økonomiske aktiviteter, er det et krav fra IFD, at projektresultaterne publiceres eller på anden vis bliver gjort offentligt tilgængelige for alle på lige vilkår.

Såfremt et GTS-institut udfører økonomiske aktiviteter i et projekt eller anvender projektresultater til økonomiske formål, finder budgetreglerne for virksomheder anvendelse (se afsnit 7.1.1 og tabel 2).

• Private institutioner der udfører ikke-økonomiske aktiviteter

²⁹ [Kommissionens Forordning \(EU\) nr. 651/2014 af 17. Juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108. Artikel 2, stk. 83](#)

³⁰ For yderligere oplysninger, se Finansministeriets budgetvejledning: https://fm.dk/media/18805/budgetvejledning-2021_a.pdf

IFD kan på baggrund af en individuel vurdering beslutte at finansiere ikke-økonomiske aktiviteter udført af private institutioner under Grand Solutions-programmet. Investeringer til ikke-økonomiske aktiviteter er omfattet af disse retningslinjer og de maksimale investeringsgrader angivet i tabel 4. Bemærk, at det er et krav, at projektaktiviteterne i institutionen primært består af industriel forskning og/eller eksperimentel udvikling.

For at opnå den maksimale investeringsgrad i tabel 4 skal private institutioner, som udfører ikke-økonomiske aktiviteter i projektet, opfylde kravene til en forsknings- og videnformidlingsinstitution.³¹

Investeringsgraderne i tabel 4 finder ikke anvendelse for kommercielle virksomheder, hvis formål er at opnå en økonomisk fortjeneste.

8 OFFENTLIGGØRELSE AF OPLYSNINGER

IFD vil offentliggøre en oversigt over de projekter, der modtager investeringer, og i den forbindelse bede hovedansøgeren om at skrive en kort, enkelt formuleret beskrivelse af projektet til brug for offentliggørelsen. Bemærk, at hverken projekt titlen eller beskrivelsen bør indeholde fortrolige oplysninger.

Ansøgere skal være opmærksomme på, at IFD uden at orientere ansøgerne kan videregive oplysninger såsom navne på deltagere, projekttitel, det ansøgte beløb, den endelige afgørelse (afslag/godkendelse) og, hvor relevant, Grand Solutions-investeringens størrelse i det omfang, der søges om aktindsigt efter offentlighedsloven.

Såfremt der søges aktindsigt i interesselikendegivelser og ansøgninger til Grand Solutions-programmet og andet sagsmateriale i henhold til offentlighedsloven, vil IFD i dialog med ansøgerne sikre, at der ikke udleveres forretningsfølsomme oplysninger og/eller andre oplysninger, der i henhold til loven ikke kan udleveres.

Se IFD's [privatlivspolitik](#) for yderligere oplysninger om, hvordan IFD behandler personoplysninger.

9 OM DISSE RETNINGSLINJER

9.1 RETSGRUNDLAG

³¹ [Vejledning om definitionen af en forsknings- og videnformidlingsinstitution](#) (marts 2024) Vejledningen er ændret i 2024, således, at institutioner, der slet ikke har egne forskningsaktiviteter, ikke længere er omfattet af definitionen af en "forsknings- og videnformidlingsinstitution".

Disse retningslinjer beskriver de generelle regler og rammer, der gælder for interessetilkendegivelser i fase 1 af Grand Solutions-opslag.

Retningslinjerne er fastsat i henhold til paragraf 18, stk. 2, i lov nr. 1660 af 12. august 2021 om Danmarks Innovationsfond og paragraf 2, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1150 af 25. oktober 2017 om bevillingsfunktionen med videre under Danmarks Innovationsfond.

Investeringer, der foretages i medfør af retningslinjerne, tildeles i henhold til EU's regler om statsstøtte og de minimis-støtte, i særdeleshed:

- Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.
- Kommissionens Forordning (EU) nr. 360/2012 af 25. april 2012 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.
- Kommissionens Forordning (EU) nr. 717/2014 af 27. juni 2014 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren.
- Kommissionens Forordning (EU) nr. 1408/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i landbrugssektoren.

Retningslinjerne er tilgængelige på dansk og engelsk. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem den danske og den engelske tekst, er den danske tekst gældende.

9.2 YDERLIGERE OPLYSNINGER OG SUPPORT

Foruden disse retningslinjer har ansøgere brug for:

1. Det/de relevante opslagstekster, som beskriver rammerne for ansøgninger og tidsfrister. Desuden bør ansøgere orientere sig i det materiale, som opslagene refererer til.
2. Retningslinjerne for fase 2 af Grand Solutions-programmet.

De relevante dokumenter er tilgængelige for ansøgere på IFD's hjemmeside, www.innovationsfonden.dk.

Spørgsmål til opslag og retningslinjer kan rettes til kontaktpersonerne nævnt på IFD's hjemmeside i det relevante opslag.

Tekniske spørgsmål om brug af det elektroniske ansøgningssystem, e-grant, skal rettes til support.e-grant@ufm.dk eller telefon 33 92 91 90 (telefontiden er kl. 9.00-12.00 alle hverdage).

9.3 TEKNISK ANSVARFRASKRIVELSE

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen er ansvarlig for e-grant og har pligt til at informere systembrugere om fejl, som gør e-grant så utilgængeligt, at det påvirker ansøgers mulighed for at indsende ansøgninger inden for ansøgningsfristen. Opdateringer vedrørende utilgængelighed vil blive offentliggjort [her](#).

IFD forbeholder sig ret til at forlænge ansøgningsfristen for alle påvirkede ansøgere. Dette vil blive offentliggjort [her](#).³²

IFD og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen hæfter ikke for fejlinformation som følge af fejl i software, beregningsfejl, transmissionsfejl og lignende fejl eller for eventuelle erstatningskrav som følge af forkert brug af e-grant.

³² For yderligere oplysninger, se: <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/tilskud-til-forskning-og-innovation/e-ansogningssystemer/driftsstatus/driftsstatus-pa-e-grant>